

بررسی وضعیت تیترا آنتی بادی هیپاتیت ب در پرسنل مرکز بهداشت شهرستان زابل

مهدي کریمی اول (ارائه دهنده ی مقاله) ۱، علیرضا انصاری مقدم ۲، رضا ایمانخواه ۳، محمد هادی عباسی ۴، ابوالفضل پناهی میشکار ۵، عزیز مفرح نیا ۶، حامد نقد بیسی ۷

۱. دانشجوی ارشد آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، مرکز تحقیقات ارتقاء سلامت، دانشگاه علوم پزشکی زاهدان، زاهدان، ایران
۲. دانشیار اپیدمیولوژی، مرکز تحقیقات ارتقاء سلامت، دانشگاه علوم پزشکی زاهدان، زاهدان، ایران
۳. کارشناس بهداشت روان، دانشگاه علوم پزشکی زابل، ایران
۴. استادیار آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، مرکز تحقیقات ارتقاء سلامت، دانشگاه علوم پزشکی زاهدان، زاهدان، ایران
۵. کارشناس سب، معاونت بهداشتی، دانشگاه علوم پزشکی زابل، ایران
۶. کارشناس تالاسمی؛ دانشگاه علوم پزشکی زابل، ایران
۷. دانشجوی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان، ایران

زمینه و هدف:

هیپاتیت ب بعنوان شایعترین عامل عفونتهای عارضه دار شناخته شده است به گونه ای که در حال حاضر ۳۵۰ میلیون نفر با عفونت مزمن زندگی و هر ساله حدود ۶۰۰/۰۰۰ نفر در اثر عوارض حاد یا مزمن هیپاتیت ب تلف می شوند. کارکنان بهداشتی-درمانی به علت تماس مستقیم با بیماران در معرض خطر بالای ابتلاء قرار دارند. این مطالعه با هدف تعیین سطح تیترا آنتی بادی ضد ویروس هیپاتیت ب در پرسنل مرکز بهداشت شهرستان زابل انجام شده است.

مواد و روش ها :

این مطالعه توصیفی-تحلیلی به صورت مقطعی بوده که از کلیه پرسنل مرکز بهداشت شهرستان زابل تعداد ۷۲ نمونه خون به صورت سرشماری تهیه و سرم آنها جدا گردید. نمونه های سرم با تست الیزا مورد آزمایش قرار گرفتند. براساس دستورالعمل شرکت سازنده کیت مقادیر آنتی بادی کمتر از ۱۰ واحد در میلی لیتر بعنوان نتیجه منفی و مقادیر بالاتر از آن بعنوان نتیجه مثبت در نظر گرفته شده است. اطلاعات حاصله پس از جمع آوری با استفاده از نرم افزار SPSS ver18 و شاخص های توصیفی و آزمون chi-square مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته ها :

۵۸/۳ درصد افراد (۴۲ نفر) مورد مطالعه مرد و بقیه موارد زن بودند. از نظر سنی اکثریت افراد مورد مطالعه در دامنه سنی ۵۰-۳۱ قرار داشتند (۷۶/۴) و میانگین سنی افراد مورد مطالعه $36/6 \pm 7/36$ سال بود. $\frac{2}{3}$ افراد مورد مطالعه مدرک تحصیلی فوق دیپلم و بالاتر داشته و بقیه موارد مدرک دیپلم و پائین تر داشتند. به طور کلی ۳۷ نفر از افراد مورد مطالعه (۵۱/۸٪) ایمنی قابل قبول بالای ۱۰۰ u/ml داشته و ۱۴ نفر (۱۹/۴٪) ایمنی متوسط ۱۰ تا ۱۰۰ u/ml بر خوردار بوده اند. بین مدت زمان گذشتن از آخرین نوبت واکسن و تیترا آنتی بادی قابل قبول، رابطه معنی دار بود ($0/05 \leq$). درصد قابل قبول تیترا آنتی بادی در افراد کمتر از ۳۵ سال نسبت به افراد بالای ۳۵ سال بیشتر بود؛ که نشان دهنده این است هرچه سن بیشتر شود میزان تیترا آنتی بادی کاهش می یابد.

نتیجه گیری : به طور کلی در پوشش واکسیناسیون هیپاتیت ب باید دو فاکتور مهم سن و زمان آخرین دز واکسن در یافتی مد نظر قرار گیرد. بنابراین پیشنهاد می گردد که پرسنل بهداشتی حداقل بصورت دوره ای هر ۵ سال یکبار وضعیت ایمنی خود را در برابر هیپاتیت ب ارزیابی و در صورت پایین بودن ایمنی نسبت به دز تقویتی واکسیناسیون هیپاتیت ب اقدام نمایند.

واژه های کلیدی: تیترا آنتی بادی، هیپاتیت ب، مرکز بهداشت زابل